

SCHRIK

Gevaar, gevaar! Als het waar is dat angst onze eerste emotie is, lijkt het dan niet aannemelijk dat taal zich rond die emotie ontwikkelde? Zou het kunnen dat de oermens zijn klanken gebruikte om gevaren te bezweren?

Laat ons even aannemen dat Adam, net verjaagd uit het Paradijs, verslagen en doelloos ging wandelen in wat, vanaf dat moment, gewoon zijn 'hof' was. Eva ging niet mee want zij wou appels plukken. Langs alle kanten werd Adam belaagd en aangevallen. Er werd gekrijsd, gebruld, gesist en geblazen.

Het valt op dat in het Nederlands veel woorden uit de wijde periferie van gevaar: pijn, angst, verdriet, alarm... met 'sch' beginnen. Met gesis en geblaas dus! Het zijn woorden voor schrik, ze schuren en schrammen vaak. Enkele voorbeelden: Als een schutter je onder schot houdt kan je bij een schietpartij schielijk overlijden! Wie een scheve schaats rijdt kan zich thuis aan een scheldpartij verwachten. Of aan een scheiding! Aan scherven kan men zich lelijk schenden, maar ook bij het scheren...

Mocht je nog niet overtuigd zijn dan kan ik het nu even over China hebben. Ik kan daar een venijnig stukje over schrijven!

Straks, op de Olympische Spelen, zullen we het meemaken dat de Chinese atleten op menig schavotje staan. Ze gaan onze atleten doen schreien! Je zult het zien. China is onmetelijk groot en het ziet er naar uit, straks ook onmetelijk machtig. Na decennia lang op zichzelf terugplooiën komt China vanuit een schemerzone met schrikwekkende vaart op ons af. Vooral economisch. Hun handelsoverschot is gigantisch en het schuldenrijke Amerika overleeft op de door China aangekochte staatsleningen.

We schudden en beven op onze kapitalistische grondvesten. Communistisch China haalt ons niet alleen in, ze steken ons voorbij! Maar laten we daar niet al te schijnheilig over doen, we hebben daar zelf aan meegewerkt. Onze banken en onze bedrijven weten het wel.

Men klaagt nu over het schenden van de Mensenrechten in China. We moeten daar niet schamper over doen, maar ook dat weten we toch al lang? Als torenhoge gebouwen met een sneltreinvaart uit de grond schieten en dat mogelijk gemaakt wordt door ingehuurd knokploegen die onwillige bewoners uit hun te slopen huizen schoppen, dan hebben onze ingenieurs en architecten daar toch weet van? Als miljoenen jonge mensen hun longen schroeien aan de vuile lucht van industrieën en steden, als ze er in schabouwelijke omstandigheden en onder een schromelijk tekort aan privacy, onderbetaald en onbeschermd, harder dan elders werken, dan hebben onze bedrijfsleiders en politici daar toch weet van? Als de argeloze toerist het land doorkruist en het echte scharminkel van China ziet, namelijk het platteland waar mensen schamel wonen, in huizen waar schimmel op de schouw groeit en hij het schrille contrast ziet met de glans en glitter in de steden, dan weet hij toch dat China de schijn ophoudt?

De schraperige consument, overal ter wereld, die wellustig goedkope producten 'made in China' koopt, weet toch ook hoe dat komt?

Dat een vakbond in China slechts schoorvoetend haar werk kan doen en onder controle van de overheid staat?

Altijd en overal zijn het de schurken en de schoften die schrokkerig de eerste winsten opstrijken. Dat is in China niet anders. Zijn het groeipiijnen? Er wordt beterschap beloofd. Echt schrikbarend is het feit dat iedere Chinees straks zal kopen waar hij recht op heeft, zijnde dezelfde milieu verarmende en milieu vervuilende grondstoffen aan wier verbruik wij ons al zo lang schuldig maken. Dan komt pas de schaarste! De schade zullen we voelen!

Waar we echt schande horen over te spreken is het schaamteloos inpalmen en vercommercialiseren van de Tibetaanse cultuur en hun prachtige natuur. Zullen we dan maar, bij voorbaat wetende, als een roepende in de woestijn, met zijn allen schreeuwen: "scheer jullie weg uit Tibet Schinezen!!"?

Anita Van Huffel

uit *In de geest van geestig en liefde voor taal*.

Standpunten:

'China, een economische zeepbel?', interview met Prof. Rik Coolsaet - *Johan Notte*.

'Shaanxi en Antwerpen: een Vriendschapssakkoord', Luc Maes.

'Made in China', interview met Lieven Baerle - *Anita Van Huffel en Marie Scheilnck*.

'Wat nu? Tibet' - Albert Comhaire.